

33
246

m/f

Latvijas Sākuma veikletaja zela loma Nr. 4

5.

Finansists

Nodokļu naštas Latvijā

1922. g.

L. R. P. Grahmatu Apgādneezība „Spartaks”

58-20

L 33
L 246

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES
28.VII

B

Komunistiskā vēlētaja zēla īoma Nr. 4 33

Viņu iemju proletārēdi, īawenojatees!

Varīgais līdz ar īauktu finanšu un
sociālu vēlētu īauktu.

Finanšiſſ

Podokļu naſtas Latvijā.

1922. g.

L. K. P. Grahmatu Epgahdneeziba „Spartaks”

Latv. PSR Valsts Biblioteka

INV. 58-26 R

60

0309065260

100 lat Latvijas Republikas valstsvienības

Līdzīgums

Dobrotības

Alīzāns

Drukats „Spartaka“ drukatavā.

1981

"Spartak" apdzīvošanas gads 1981. gads

hundreid jahrzehnten und mehr. Und so ist es mit dem gesamten
deutschen Volk. Es ist eine Tatsache, dass die deutsche Bevölkerung
heute nicht mehr als 10% der Bevölkerung der Welt ausmacht.
Und das ist ein sehr ernstes Problem für Deutschland.

Burschuaſija un ſemneetku ſaweeniba grib turpinat strahdneeku ſchläras iſmantoschanu.

Wiſā di ihsumā noteel parlamenta un weiejo paſchwaldibū wehleſchanas Latvijā. Waldoschās ſchläras, pilschtu burschuaſija un lauku pelefā baroniba, atlal wiſadeem lihbeklēri puhleſees ūagahdat ſew waialumu ſchāis eestahdēs. Burschuaſija un baroniba grib tahtlač uſturet ſawas priwilegijs, grib turpinat strahdneeku ſchläras iſſuhtschānū. Tomehr pehdejais wahrds preefschā ſtahwoſchās wehleſchanās — peerer paſchām wehletaju maſam. Burschujiflīmaſineezī ſtaſtikā ſoalizija ir galigi iſſamneelojuſe. Šaimneezī ſtaſtiklis tuwu ſabrukumam, ruhpneezī ſa-
grināst, wairojas beſdarbs un poſts. Noboku naſtas waits naiv iſturaſas. Pihoniba un vilnius ſo-
zialisti Satverīmes Sapulē un paſchwaldibās kranj nodokli pehz nodokla uſ strahdajoscho maſu ūamee-
ſcheem. Uſ proletariata un beſsemneeku ſweedru un
aſmu rehktina walboschās ſchläras grib atjaunot ſau-
kundſibu, grib wehl waialak iſmantot darba tautu.
Schos realzionarās burschuaſijas un nodewigo ſozi-
aliftu noluhtus wajag lateč ſinā iſſaukt. Wiau uſ-
wara noſihmetu Latvijsas darba tautai wehl jo lee-
laku poſtu un truhtlumu. Burschuaſija ir peerahdijuſe,
ta wina naiv ſpehliga noſtahdit raſchōſchanu un no-
wehrſt ilgstoſcho ſmagi kriſi. Latvijsas ruhpneezī ſa-
grināst, noboku ſlogi peeraug, darba maſas badojos —
bet burschuaſija un pelekec baroni pilda ſew ſabertas.

Tam ir jadara gols. Privata burschusijas fainmeeziba ir noweduje pee katastrofas. Weltas ir koalizijes puhles ar nodolu nastas pawairoschani glahbt burschujisko diktaturu. Tuvejās wehlejchānās pīsehtu un lauku strahdojoschām masam ar sawu weenprahīgo usstahschanoj jadara gols burschusijas dīsl rem. Tagad peenahzis ißchikrojchais moments: dīshrot postā un truhlumā, jeb padſiht noſeedſigo bandu.

Peleko baronu un maſineeku koalizija noweduje Latviju lihds fainmeeziskai katastrofai.

Burschusijas un maſineeku kopdarbiba ir ainefūje iſmozitai un nowahrdsinatai darba tautai Latvijā wiſgruhtakās zeechanas. Sem ſcha realzionařa bloka waldischanas Latvija monahkuje pee wehl neredseti ſmegas fainmeeziskas kriſes. Strahdneeku ſchikira, ſchi wiſu wehrtibu rachotaja un darbu dariataja ſchikira, ſmol kapitalisma juhgo. Tautiſta „brihwā demokratiſla“ Latvija iſrahdijsas par burschusijas diktaturu pret strahdneeku ſchikiru. „Brihwā“ tirdsneeziba iſrāhdijas par legaliſetu ſpelulaziju, „brihwā“ ruhpneeziba — par brihwu iſſuhlschanu. Sahebrifla dīshwe un walsts darbiba noſpeesta ſem peeaugochās kriſes ſloga. Tiklo atſehluje ruhpneeziba apſtahjas jeb ſachaurina ſawu rachoschani. Besdarbneeku ſkaitis wiſās pilſehiās peeaug neredjetos apmehros. Truhlums un bada nahwe rehgojas pretim tuhloscheem strahdneeku. Paſchlaik burschujisko un walſtiskā Latvija paſrđſhwo wiſus „pilſonisko brihwibū“ krahschauimus, lihds pat fainmeeziskai katasirofai un bada nahwei aif besdarba.

Waldoſchā koalizijas partijs „ſemineeku ſaweeniba“ pretojās ruhpneezibas atjaunoſchanai, jo ta baidas no proletariata ſpehla peeaugchanas. Peleko baronu kolegi waldbā, ſozialifti-maſineeki, uſtiziger realzijas mamekuſi, ſlidina, ta ruhpneezibai „japeemehrojas

weetejām "wajabsībāni". Reakzivnarais waldibas bloks negrib peelaist Latvijas vahrwehrschanoš par ruhpnezzisku semi un nowed proletariatu pēc besdarba. Tagadejais gruhtais fainmeeziskais stahwollis ißfildrojas ar waldoščas baronissi-masineeziskās koalizijas politiku. Lihdsfchinejā orientacija uš Antanti, newehleſchanās stahtees tuwatōs sakaros ar Padomju Rēeviju, un fainmeeziska atšķirtiba zaur to — ir tagadejā fabrukuma pamata zehlons. Kapitalistiskā fainmeeziba schauras kapitallīnū līkles interesēs wehl jo wairak padīllina kriji un pawairo darba tautas zeeschanas.

Tuwojoschos fainmeezisko katastrofu nenoledi ari waldoščas šķirkas. Gan "ministrū prezidents", išbijuschais mahmūlnieks Sigfrids Meijerowizs, wehl meirīna ustrauktos birgelus, ka "katastrofas pasīhmes naw wehl redzamas". Gan waldbības sozialists un trubadurs Mārgers Skujeneeks saldi bseed, ka Latvija "pamašam a spīgst un atjaunojas", proti, atjaunojas burschuašijas vara un manta. Tomehr krije neatslahbi, ut walsts bankrota maslošchanai S. Meijerowizs peeteiz jaunus papira naudas pluhdus. Bet reižē ar to žinagā nodotku ūtuhwe teek ar ween ūtingraf un ūtingraf pēc ūtuhweta. Viisi walsts eenahkumi, muitas nodokli, alkīses, stempelnodokli, administratiwās ūda naudas — it viiss teek peelihdfinats mistiskam "selta latam" un nodokli pawairoti diwi-, pēez-, desmit- un simtlahti.

Tagadejā wehleſhanu momentā stahwollis kluhst wehl lauvalks zaur to, ka ari walsts finanzes nonahkuščas lihds fabrukumam. Tā fainmeelo weenigi strahdneelu šķirkas interesem uaidiga kompanija.

Koalizija nosainmeekojuše lihds walsts hanfrotam.

Wilsonissi-masineeziskā koalizija ir galigi issainmeekojuše walsts finanzes. Cēlvestes monopolī, muitas

tarīsi un akzises, dažchadee teeschee nodokli un zitas nodewas, neluhkojotees uš scho nodokli paaugstina-
šchanu un jaunu nodokli eewešchanu administratiwā
zelā ar 16. julijs 1919. gada likuma palīdzību, —
nespehja nodrošinat valsts finanzes un segt augo-
šcho defizitu. Zeribas uš valsts tirdzneezibas bilan-
zes uſlaboschanos nāv peepildījusčās, un bilanze, kā
ogrāf, ac leelu iſtruhkumu. Tapat ari zeribas uš
leeleem eenahkumeem no muitas tarifeem iſrahdijsās
par nepamatotām. Valsts monopolī un akzises,
ihpaschi degwihna monopolī, wairs neenes agrakos
eenahkumus. Ari aħreju aishemmu, neskatotees uš
wifū lihšchanu, Antanta nedod. Koalizijs valdības
finantschu politika — noslākdit valsts finanzes ar
nodokli preses palīdzību — iſrahdijsēs par pilnigi
aplamu. Nāv eespehjams ar strahdajoscho masu iſ-
ſuhkšchanu nodibinat valsts finanzes. Tomehr Mei-
jerowiza-Skujeneela koalizijs it nebuht nedomā grosit
jeho ſawu strahdneelu masam kaitīgo politiku.

Valsts budscheta defizits arween pēeau. No-
tezejusčā 1920.—1921. budscheta gada defizits
faſneeda i miljardu 1 miljoni rubli,
bet teloschais 1921.—1922. budscheta gads iſrahda
jau 1 miljardu 847 miljoni rubli
leelu defizitu. Gandrīz puše no wiseem valsts
iſdewumeem teik segta ar papira naudas iſlaidumeem.
Lihds ſcha gada rudenim iſlaistas pavīsam ſepti-
nas papira naudas emisijas, kuru kopsuma iſtaisa
2.520.000.000 rublu. Tomehr jau augustā, kā to
atsina kredita departamenta direktors A. Kalnīsch,
valsts kāse „atradās kritisķā stahwolli”. Azim re-
bdot, aīwehletā emisija jau iſsmelta. Sta h w
preekschā atkal jauna papira naudas
iſlaishana. Nee par weli ministru prezidents
S. Meijerowizs atklāhtibā pastinoja, kā „ſhmju iſlai-
ſhana waretu nowehrst Latvijas naudas truhkumu
weetejā tirgū”. Protams, ka ministru prezidenta

lungam ruhp nowehrst „naudas trahlumu“ newis tirgu, bet koalizijas waldibas lase.

Bes milsigā papira naudas islaiduma finantschu stahwokli leelā mehrā paslītina nelabwehliga tirdzneezibas bilanze. Lailmetā no 1919. g. lihds 1. maijam 1921. gadā eewedums pahrsneedjs iswedumu par 2.166.114.000 rublu. Ta ir milsigā suma preelsch Latvijas walstinas. Pee schahdas „brihwitirdsneezibas“ aisplohst milsums naudas us ahrsemem, tigonai eedsihwojas, bet walsts finanzes fabruht. No wiša 1920. gada isweduma 92%, kriht us lineem un loka materialiem, bet us pahrejām prezem nahk neezigas 8%. Tas leezina, ka Latvijas eksporta eespehjamibas loti aprobeschotas. Ja netiks atsaunota ruhpnezziba un raschotas prezēs, tad wajadsēs pilnigi apstahtees iirdsneezibai.

Walsis paradi ūha gada sahlumā istaisa w a i- r a l f à 5 m i l j a r d u s rublu. Schi paradu suma ir diwreis til leela, kā w ī ū walsts papira naudas islaidums, pēzreis leelaka, kā Latvijas iswedums un diw ar pus reis leelaka, kā eewedums 1920. gadā. Lai ūho paradu atlihdsinatu, ir wajadsigs wišmas de win a s r e i s e s le el a l s ūelt a ūond s, nedā tas bija us ūha gada 1. aprili. Par paradu atmaksashanu naw ū domat. Teem peewenojas wehl klahi leeli maksajumi no Ulmanu Berga laikeem daschām ūchiberu firmam. Ūho firmu prafibas ūneeds gandrihs $1\frac{1}{2}$ miljarda rublu. Ūwa besisejas stahwokli koalizijas waldiba nodardojas gan ar kontrabandu, gan ar ūlepenu wehrtseetu eepirkshantu Kreewijsā, gan ar ūchmuguli us robescham, gan ar mahkligu rubla kurſa pazelschanu. Waldiba nelegala zelā ūchmugule eelschā no Padomju Kreewijsā ūeltu un wehrtseetas, lai tilai ūaut ūik ūastutetu ūgruwusshās finanzes.

Papira naudas pluhdi nespēhj glahbt walsti no neisbehgama bankrota.

Laiwījas „demokratisķas“ walsts saimneezibā jo eewe hrojumu lomu spēhle papira naudas drulaschana. Blakus nodolu ūruhwei jo milfigos apmehros ūrah- dā papira naudas prese. Waldiba laisč apgrozībā weenu papira naudas islaidumi pēhz otrā, to mehr naudas truhkums walsts kāsē nemazinājas. Burschujisskā koalizijas saimneeziba ir novēduse 1921.—1922. gadā pēc wehl leelaka desīzita, nekā eepreef- ūhejā gedā. Skujieneeka-Mendera un Ulmana-Meijerowiza kompanija novēduse galīgā postā walsts saimneezibu. Sozialdemokrati un pele- ko baronu kōpdarbība lotti dahrgi i smalkā ūrahneku ūchūra i. Bet ja eewe hrojam, ka ūheem miljardeem leeleeem iſtru hlu- meem wehl japeestlaita diwi ar pus miljardi leelais papira naudas islaidums, kas patesībā ari ir desīzits, tad patesīham jēsaka, ka pilsoniskā un „sozia- listiskā“ koalizija ir „walstiski“ nosaimneelojušē lihds bankrotam.

Paschlaik atlal hanlu un ruhypneeku aprindas agitē par jaunu papira naudas islaidumu. Bur- schuasti donā ar jaunu parabu ūhmju ūlaishanu wehl paīldīnat ūwu waldischanu. Bet ir ūlaibri, ka peelopjot ūcho naudas drulaschanas politiku walsts turpmak ūrahdis wehl leelalus iſtru hku mūs. Naudas prese — nespēhj glahbt burschujisko diktatura no neisbehgama bankrota. Jau sozialdemokratisķais pro- fessors K. Balodis prameetoja: „Walsts finansielais ūabrulums, ūahdam janahk lihds ūchīnejā weidā tāh- lat ūaimneekojo un turpinot papira naudas islaidu- mus, nebūtu wiš newehrsis, bet tik uſ ūahdu ūaku atlikis“. Walsts ūaimneezības ūabrulums neisbehgami tuwojas, un to newar newehrst ne burschujiske ministri, ne sozialdemokratisķee profesori. Pagā- justā budscheta gadā gandrihs puše (43,6%) no

eenahkumeem jaistahdijās no papira naudas išlaibumeem. Walsts teek appluhdinata burschuaſijas paradu ſihmem. Naudas weetā burschuaſija iſſueedſ paſchdrūlātās paradu ſihmes. Taħda politiko ne-ħprej iſwest no fabrukuma. To apſinas ari koalizijs lideri un winu pabalsitaji. Tapeħz wini m'ek l' ī ſeju w'eħl jo ſmagħa k'u n o d o k t u na f'tu eewesħanā.

Ißbankrotejuſe koalizijsa melle glahbimu jaunu nobołku eewesħanā.

Latwijsas pelekee baroni un jauniszeptā burschuaſija, kopā ar muhsnajhu „sozialisteem“, mehgina atrast iſeju weħl jo ſmagħa k'u nobołku naſtas uſwel-ſħanā uſ plasħo maſu plezeem. Waldoſħha koalizijsa zensħas uſwelt ſmagħas krijs ſelas proletariatam. Ullmana-Berga un Steijerowiza-Sklujeneeka burschuaſiſħas waldbas ir-apweltijsħas Latwijsas darba tautu ar kahdeem ħi m t s dasħadeem walſis un weetejeem nobołleem, nodexxam, multam, alziem, monopoleem, patentem u. z. nobołleem. Burschuaſija għid-ati jaunot faru wezo godibu ar jo leelu nobołku fu-mu iſspeeħanu. Iħids ar burschuaſiſlo Eiropu ari maſu Latwijsa paħrediħiwo iħstu „nobołku drudxi“. Teek iſstrahdati jauni nobołku projekti, wiċċas nodewwas teek apreħxlinatas ſeliu un fazelias b'reeħmigħa aġustu nā. Ta muiħsu pelekee agrareeħchi un burschuaſija ar pakalpigo „sozialisti“ palihdsibu kaf jaunas seħħdes proletariata werdsin-ſħanat.

Burschuaſiſħas f'kira u f-faħtu se la u pi ſħanjas fara gaħżeen u pret darba tautas maſsa m. Peleko baronu „Beihwà Seme“ aizina, ka eſot „katra fuq uſleelams no-piectnaks nobołli“. Wian agenti, id jau minnetais A. Kahrklinsch, steidsas iſtapt farweem maiesse lungueem un fludina, ka „weeneygħihs il-ħidhsellis inſlazijas (t. i. papira naudas drukasħanas samasina-ſħanai) ir-nobolli“. Ta muiħsu „paſħu“ walſis biroftrati għid-

aišmašķot jaunu nodoklu uſspečhanu. Vini māhna, ka nodokli esot vajadzīgi, lai samazinatu papira naudas iſlaicīhanu, bet tāni paſchā laikā drukā veenu iſlaidumu pehz o'ra. Viſšvarigakā walsts ūsimne-
zības nosare — nodoklu politika — atdota muhsu „demokrātiskā” walsti birokratu un waldoscho īliku rokās. Schai strahdajoscho maſu iſmantoschanā un burschujisskas cekahrtas paſargaschanā no fabrukuma eet roku rokā burschujisskas un viltus sozialistiskas partijas. Sahdot ar kriſtīgeem nazionalisteem un Berga melnīmīnekeem un heidsot ar waldibas sozi-
alisteem un „kreiſeem” sozialdemokrateem — wiſi ſhee kontrewoluzijas kalyti weenlīhdīs peedalaſ latvju strahdajoscho moſu apkrauſchanā ar nepanesami ūmagām nodoklu naſtam. Koalizijaſ partijas, ar sozialde-
mokratu pabalstu, grib iſwest, lai plāschās patehre-
taju maſas ūmakaſā no burschuafijas eetaiſīlos pa-
radus.

Tomehr utopija ir zeret, ka ar nodoklu naſtas pawairoſchanu buhtu eepēhjams glahbt kapitalismu no bojā eeschanas. Wehl neweenas walsts finanzeſ naļo glahbīas ar nodokleem ween, jo strahdajoscho maſu malkashanas ſpehja ir aprobeschota. Pahrmeh-
rigeē nodokli tikai paahtrina burschuafiskas diktatūras galu. Ari Latvijas walsts bankrots naļo nowehr-
īchams besmehrīgu nodoklu zelā. Apzinīgam prole-
tariatam, wiſiem strahdneekeem, beſsemnekeem un rospelneem, ir ja pa zel wehlēſchanās wiſ-
energiſkais protest pret koalizi-
jaſ iſſuhīſchanās politiku. Organisēta
uſtahšchanā darba maſam ir jaſatreez burschuafijas nodoklu ſistema.

Nodoklu ūkruhwe ir Latvijas walsts atbalsts.

Latvijas walsts eenahkumi atbalstas uſ papira naudas drukāſchanu un nodoklu naſtas pawairoſchanu.

Tomehr jaoska, ka muhsu walsts budschetis ja stahw
no nodokleem, jo papira naudas sihmes ari
ir nodollis, kuru burschuaſiſla waldiba nem no ee-
dīhvoṭaju masam. Apluhkojot Latvijas walsts ja-
tiskos eenahkumus 1920.—1921. budscheta godā at-
rodam, ka eenahkumi no nodokleem fastahda 14,68%,
no monopoleem 22%, no papira naudas brūkascha-
nas 43,6%. Lihds ar paaugštnatā eewedmuitu ta-
risa un jaunā iſwedmuitu tarifs iſdoschanu eenahkumi
no nodoklu ſtruhwes wehl preeaug. Jau tagad war
ſazit, kaut ari naw publizeti eenahkumi no patehriņu
monopoleem, ka trihs zeturtdaļas no
wieem walsts eenahkumeem gulstas
uſ patehretaju maſu plezeem.

Ari pilſehtu un lauku budscheti Latvija fastah-
das weenigi no nodoklu eenahkumeem. Pil-
ſehtas wehl eenahk ſinamas ſumas no tā ſauzameem
pilſehtu uſnehmumeem, bet uſ laukeem weenigais „uſ-
nehmums“ ir nodokli. Tapat uſ laukeem weetejo
paſchwaldibu budscheti teel fastahditi no nodokleem.
Ir eewesti nodokli no ſemes, leellopeem, ſiheem lo-
peem, atſewiſchķam personam, bitem, iſpreezam, tiids-
neezibas un ruhpneezibas uſnehmumeem, daschadeem
eenahkumeem, paſem, ralstu darbeem u. t. t. Ta ir
iſta n o d o k l u p a r a d i s e, kahdā atrobas Lat-
vijas darba ruhki. Pagasti weens par otru ſazen-
ſchas nodoklu iſdomaſchanā. Peleke baroni weikli
nowel pagastu uſtureſchanas nastas uſ plaschajām
lauku masam, bessenneekeem, ūlpeem, amatneekeem.

Iſdodot jaunos muitas tarifus un peelihdſinot
nodoklu normas ſelta wehrtibai, burschuaſija grib
nodroſchinat ſew noteiktus eenahkumus. Weſels no-
doklu tihks apaem un ſchuands pilſehiu un lauku
darba masas Latvija. Nodoklu ſtruhwe ir Latvi-
jas walsts atbalsts.

Nodoklu nastaš usweltchana uš proletariatu — ir kapitalisma dsihwibas jautajums.

Latvijas „brihvà demokratisà“ valsts, tapat kā zitas kapitalistiskas valstis, ir burschuaſijas ſchirkas valsts. Savas waras uſtureſchanai burschuaſijai nepeezeſchams weſels apſpeeſchanas aparāts: armija, poližija, baſniza, birokratijs, parlaments. Schis leelās maſhinerijas uſtureſchanai ir wajadſigi koſoſali lihdiſekti. Vēldejē teik eeguhti ar nodoklu preſes valihdiſibū. Strahbneku ſchirkra teik neween iſmantota ar karacholās wirſwehrtibas atnemſchanu, bet ari wehl zw̄d a r b a a l g a s a p l i ſ c h a n u a r ſ m a g e e m n o d o k l e e m u n n o d e w a m kapitalistiſkā waras aparata uſtureſchanai.

Imperialistiſkais karſch ir galigi iſnihzinajis Latvijas ruhpneeziбу. Kapitals tagad zīhnas par jawas ſaimneeziſkas waras atjaunoſchanu, mobilise wiſus ſpehkus ſawa priwiſigetā ſtahwolla nodroſchi naſchanai. Schahdā wehtruriskā momentā no ūra ſabrukusē ruhpneeziba negrib uſnemtees ne wiſmaſlos iſdewumus burschuijſlos valsts atjaunoſchanai. Paſchlaik Latvijā proletariats nospeeits galiga werdiſbā: burschuijſla koalizijs uſvet ariveen leelakas nodoklu nastaš, darba laiks teik pagarinatā, darba alga ſamaſinata, nandas wehrtibas kriſhana iſſlihdiſnata ar jauneem nodolleem. Tagad nodoklu nastaš uſweltchana uš proletariatu — ir kapitalisu dsihwibas jautajums. Proletariata iſſuhlfchana teik uſtureta un paplaſchinata, bet mina patēhrija ſpehjas ſachaurinatas.

Latvijas burschuaſijas nodoklu politika ir krahpſchanas un laupiſchanas politika.

Ari muhſmahuju burschuijſķee awanturisti un viņus ſozialisti waiga ſweedros uopuļlas atjaunot la-

piialismu Latvijā. Teik isdomati un eewesti nodolli pehž viž jaunālām krahpščanas metodem. Vai labāi apmahnītu eedsihwojai masas, teik eestahstis, ka „mums pāslabān bagatneku šķirkas tīflab lā nāv, un vēenfahrsčee strahdneeli nopolna višmas tik pat, kā tee, ko agrāk dehveja par widus šķiru” („Brihwā Seme”). Tā semneelu saweeneiba agitē pac pēleko baronu atšwabinashanu no nodolleem un visu nastu ušweschhanu strahdneelu masam. Semneelu saweeneiba aizina uš nodolku pāvairoshanu: „Lihdsfahneju finansu politika usskājama šķai slāt taisni par demagogisku, jo i swairite es no „sem a tā m“ šķiram sajuhtameem neteeschēm nodolleem newar buhi eespehjams muims“. Burschuasijsas šķirkas politika ir slaidra.

Kapitala wirtschaftsbaas išturēschanai pēc mūnīs ir eewesti nodolli jo daschodos weidos un sem daschadeem nosaukumeem. Burschuasijsas nodolku politika ir tīkpat viltiga un netaisna, kā viša burschūji kā waldīschana. Sem vēenlihdsbas un brāhlibas sejas burschuasijsa atmē strahdneeleem wini darba auglus. Ar plāšcas nodolku sistemas palīhdsibū teek iswesta otreisejā strahdneelu išmantoschana. Ar viltigo iſlīšchanos un māsu mahnischanu teik uslīti neleeli nodolki ari kapitalisteem. Tomehr lauwas dala no nodolku nastam jāmakšā darba tautai. Tā sauzamee tēeeschē n o d o l k i, t. i. tābdi, kuri kriht uš burschuasijsu, spēhle loti neezīg u lomu: 1920. gada tee iſtaisīja tīkai 3% no višeem eenahkumeem. Tas ari ir saprotami. Martigo šķiru rokas atrodas politiskā waro, un tāpehž tās sevi atšwabina no nodolku nastam. Bet ari tad pilsehtas burschuasijsa un lauku baroniba novel šhos nodolks uš nemantigeem patehrelajeem.

Viši nodolli no nelustameem ihpaschumeem, kapitaleem, apgrošijumeem pateesibā teik samassati no darba laudim, jo mahissaimmeesi un wellalu ihpasch-

neekli māksjānās nodewās nowēl us iħreneekem un patehretajeem. Aplikt kapitalu un kapitalistu eenah-kumus burschuaſija negrib peelut, jo zaur to ja-ſchaurinatos winas wara, ſamafinatos winas pelna, bet proletariata maſas paželtos us augsta ka materiala un kulturela ſtahwokka. Burschuaſijas rokās atrodas modernās walſis waras aparats, un tas atlaui tai uſwelt nodo'ku ū ſitām ſchikram. Pabalſtīdami burschuaſiſko koalizijs, ſozialdemokrati pabalſta nam-faimneekus un ſpelulantus ſtrahdneeku iſmentoſchanā. Burschuaſijai iſhi krahpſchanā un laupiſchanā eefpeh-jama tit ilgi, kamehr winas rokās atrodas walſis politiſkais un faimneeziskais waras aparats.

Satwersmes Sapulze plahpā, bet waldiba uſleek nodolkū ſchnaugus.

Taifni nodo'ku politika wiſſpilgtak atspogulojas demoſratisma truhkums „brihwā“ Latvijas walſii. Satwersmes Sapulze ſawā gandrihs diwu gadu pa-ſtahweſhanas laikā ir ar wiſu ko nodarbojuſes, to nehr wiſmaſak or nopeetni nodo'ku politiku. Wiſi ſwari-gee ſnodolkū likumi ir iſdoti no waldbibas admi-ſtratiwa zekā us 16. julijs 1919. gada likuma pamata. Muhfu ſnodolkū politika ir atlahti peerahdijees Satwersmes Sapulzes neſpehks un 16. julijs likuma wiſwareniba. Daudzi likumi ir pilnigs norakſis no zara likumeim Schee riħlojumi ir bijuschi taħdi, ka pat Satwersmes Sapulze winus atfinuſe — „techniſki pilnigi negatowi un newar titi uſſkalili par nopeetni domatu likumdoſhanas altu“. Labalā gadijumā — Satwersmes Sapulze ir nodarbojuſes ar daschu ſcho likumu lahpischanu.

Ta weens no ſwari-geem teescheem ſnodolleem, tirdsneezibas ur ruħpneezibas ſnodolli, patapinats no zarijha laileem un iſdo's no Ullmana waldbibas 1919. għad. Titai pebz wesela għadha iſħis likums

nahza apspreechanā Satversmes Sapulzē. Un kas notika? Nolehma išdot finantschu ministrija „eesneegt pilnigu likumprojektu“. Tas teik weenbalsigi peenemis. Tiktat weenbalsigi nolemj atsazitees no nekawejoschas likumprojekta eesneegschanas. Un pasteescham, finantschu ministrs ari nesteidjas ar eesneegschana: pagahjis atkal gads, bet no likuma ne smakas. Dahda pee mums ta „demokratiska“ waldischana. Birokrati un burschuaſija sabotē kapitala intereses.

Dtrs svarigalais no teescheem nodokleem, eenahuma nodoklis, tapat išdots kluhmiga 16. julijsa likuma lahtibā. Tas parakstits no diiveem ministru presidenteem: Ilmāna un Meijeroviča. Tiktai defmit mehneshus wehlok a'gidās Satversmes Sapulze un peenehma dashus eelahpus ſcha likuma „pa- prawīschana“. Pee ſcha gadijumi muhsu „walſtſke“ ſozialisti atkal demonstreja ſawu kopdarbibu ar birgelibu, peenemot iſlabojumus weenbalsigi. Wehl nupat, ſcha gada wasara, ministru lungi atkal jo plāchi iſmehgina ja roku likumu iſdoschana. Tomehr wijsus wimis pahrtrumpoja anekdotiskais Ringolds Kalnings, iſdodams weselu ſerijs fainneezisku likumi, to starpā eew d= un iſwedmūras tarifus. Šoļis attos ſchis „parlementariskais“ ministrs neween iſdewa jaunus likumus, bet pat atzehla Satversmes Sapulzes lehmumus. Latvija ir weeniga „walſtſki-demo- kratiska“ repablika, kurā likumus iſdod ne parlaments, bet ministru presidenti.

Reivar eedomatees wehl atklahtaku demokratijsma un parlamentarisma neivashanu. Bet Satversmes Sapulze to atlaiz un weenbalsigi peenem. Satversmes Sapulze ir pahrwehrtuſēz no likundiweja par likumlahpitaju eestahdi. Muhsu „walſtſkeem“ ſozialisteem te bij dota eespehja paſchendetees par tābdeem ne- ſikumeem. Bet wiini pat to neſpehja. Wiini wahjee protesti ſtaneja fā noscēhlojama ſmilksteschana un

behrnišķīga deklamēšanā*). Latvijas proletariātam nav savu preeksītstāhvju parlamentā, kuri atsegū un pieenāgloju realizācijas noziedīgo iautas iissuhīšanas darbu.

Satversmes Sapulze un valdības īvalizija pasargā burschusiju no nodolleem.

Mūžu nodollu likumi ir sastāhditi tā, ka višadeem aplinkus zeleem atswabina mantīgās šķīras no nodollu mākslāšanas. Ţeisčee nodolli uš kapi-tala pēku, ihpachumu u. z., kuri višpohrigi aprehlinati jemu un leelas sumas neenes, satur sevi tildauds isnehuunu, ja burschusija weenmehr war iswaltītees no mākslāšanas. Gewehrojamaikis no wineem ir t i r d ī n e e z i b a s un r u h p n e e z i b a s nodollis. Tas cenesis viši Latvijā tikai dašhus desmitus miljoni rubli un sastāhdits preeksīt burschusijas loti labvēhlīgi. No nodolla teik atswabinačes weselas kategorijas dašhadu iñchmeju: kas apstrahīt laukumneezības raschojunus jeb nodarbojas ar materialu un iñstrahdajumu pahrdoschanu fawa ihpachuma robežhās, jeb šhos raschojumus iſſuhta uš ahrjemem, ja neustura preeksīt tam kantorus waj nolīstāwas, tākāt atswabināti mineralu hādemu awotu

*) Sozialo demokrātu frāžu varonis Fr. Menders prata nodellamet tikai noscēhlojamoš wahrdaus: „Tas apmehrs, tāhdā kabinets ir išmantojis sevīšķi sainīe-zīslā laukā 16. jūlijā likuma pilnvaras, nelahdā sīnā n e s a f k a n a r z e e n u pret demokrātiju, nelahdā sīnā n e s a f k a n a r z e e e a u pret parlamentu. Ir pateescham iñstrīhtožītās, ja leelum leelsā dala, warbūht pat 70% no višeem išdoleem likumeem, ir išdoti par sainīe-zīleem jautajumeem, kas augstakā mehra w a r n a h f t par liku. Ţehee sainīe-zīslās dabas likumi jau išwesti dīlhvē un ir loti grūhti grosami. Wineem w a r b u h t loti dīslas jelas mūžu sainīe-zīslās dīlhves nahfolnē”. (Satv. Satv. stenogr., 14. burti, 1921. g., 1322. l. p.). Un tālat. Wineem aileek tālat pasemigt iuhgt un burti war nahkti, war buht u. t. t. Un ţehee lomedianti grīb buht par strādneelu šķīras preeksītstāhvjeem!

ismantotaji, ispreuzu sarihotaji u. t. t. Wisleelaka labwehliba taad teek parahdita muhsu baronissa-jeem „semes ruhleem“ winu raschoschanā un naudas eet aufschana.

Bee nodoklu sumas noteishchanas teek pereazinati tirgotaju un ruhpneku preeschstahwoji. Protams, preesch tam, lai nodoklus aprehkinatu jo semak. Uj laukeem schos peenahkumus usleek pagasta wezakeem, kuri gan prot „tautiskā“ kapitala intereses aisschawet. Uri pilsehtu un laulu tirdsineelu papi atrod schehla-stibu likuma azis. Teem nedelas un ildeenas tirgeem ispehrlama tilai zeturtas kategorijas tirdsneezi-bas sihme par neeka 60 rubleem. Bet litums jauka labwehlibā pret kapitalu eet wehl tahak.

Bee usnehmuma pilnas aprehkinashanas teek at-skaitini atalgojumi un tanthemas (premijas), kuras war issneegt lihds 50.000 rubli us personu (!), tapat ari remonti un ziti isdewumi, schaubigi paradi u. t. t. Beeteel usrahbit leelakas premijas usnehmuma balibneeleem, usdot fiklius remontuz un „schaubigus paradus“ — un usnehmums buhs brihws no jebkahdam nodevam. Beigas no kapitala un pe'nas nodokla teek aisswabinati usnehmumi, kuri „pa pasaules lara laiku stipri zeetuschi“, kuru „atjaunojchanai nepeezeeschami lelli kapitali eeguldijumi“, jeb kuri weenlahrisci „atrodas fewischki spaidigos opstahklos“. Ar schahdu labwehlibu pret usnehmrejeem litums sevi tilpat kā atzel. Jo tagadejā gruhtā kriess laika wiili usnehmeji leelulos, ka stipri zeetuschi“, ka atrodas „spaidigos opstahklos“, ka teem wajadfigi „kapitoli eeguldijumi“. Bet ja strahd-neelu gimenes paschlais atrodas ahrikahrtigt gruhtos apstahklos, tad tas neteek ewehrots un muitas u. z. nodokli wehl paaugšinari. Mihja „demokratisklas“ valsts nodokli morale ie rupa un egoistika: atswabinat no nodokli naistem lauku jaimeeklus un kapitalistus us strahdneelu un darba tautas rehīna.

Tapat eenahkuma nodokka likumā ajsrahđits, ka
pee apleekameem eenahkumeem naw peeskaitami „ahr-
lahrtji eenahkumi”, kā dahnajumi, puhra naudas,
ismakas u. tml. ihpaschumu peeaugumi. Dahdi iſ-
nehmumi nahk weenigi par labu mantigeem slahneem,
jo strahđneeki dahnajumus, puhra naudas un ih-
paschuma peeaugumus nesanem. Neluhslojotees uſ to,
sozialdemokrati weenbalsigi pēbalsōja ari ſhim
likumam.

Beidsot wiſu Latvijas nodokku peelihđſinashana
ſelta wehrtibai ir burschuafijas waras ſtiprinashana
un tapehz wiņai iſdewiga. Zaur to wiſu nodokki,
kā no algam, tā uſ eewedprezem un alzisem, teek
leeliski paaugstinati. Schahda politika naw strahđ-
neeki ſchliras intereses, jo burschujiskas walſis uſtu-
reſchana jaunaemas paschai burschuafijai. Un tomēr
muſhu „walſiſki domajoshee“ sozialdemokrati pabal-
ſta ſcho politiku un uſleek strahđneeleem wehl leela-
kas nodokki ſlogus.

Waldoſchā koalizija apkrauj ar nodokleem kooperatiwās beedribas.

Waldoſchā koalizija glahbj burschuafiju un pri-
watos uſnehmejuſ no nodokleem, bet totees gremde
kooperatiwās beedribas. Likumā par tirdsneezi bas
un ruhpneezibas nodokli kooperatiwi — patehretaju
beedribas teek aplikas ar nodokleem weenlihdī ar
alziju ſabeedribam. Tapat likumā par eenahkuma
nodokli teek aplikas kooperazijas un patehretaju
beedribas, kurās teek peelihđſinatas privatām per-
ſonām. Savu likumdoschanu burschuafija apsinigi
iſwed ſem Iosunga „pabalsiit pehz eespehjas brihwu
iniziatiw“. Kad nahza apspeeſchanā ſchis punkts,
sozialdemokrati iſbihdiļa tikai ween u ſawas ſratzi-
jas runataju, bet kad nahza wiſs likums uſ nobal-
ſoschanu, sozialdemokrati ſratzijs tam weenbalsigi
pēbalsōja.

Apleekot ar nodokleem kooperazijas un patehretaju beedribas, teek darits realzijas un tumfibas darbs. Patehretaju beedribas newar attihstitees un pilnā mehrā išpildit fawus ušdewumus. Apleekot patehretaju beedribas, teek glahbti privatee spekulanti un krahpneci. Waldoschà koalizija negrib weizinat tautu mažu paščdarbibu un organizēšanos, bet pašlihds wehl jo wairal nostiprinatees kapitalam un sa-beedrīskai tumfibai. To wajaga labi eegaumet bes išnehmuma vijeem patehretaju beedribu beedreem. Neevenu balsi wehleschnāž burschujiskām partijam un valstiskeem sozialisteem, jo tee tikai wahrdos stahv par kooperaziju, bet fawā darbibā to nahwē ar nodokleem!

Neteescho nodoklu weidā wišleelakās nastaš janes darba tautai.

Latvijas nodoklu sistema cerihlota tā, ka wiſs eenahkumu wairums friht uš neteescheem nodokleem. Neteescho nodoklu māksataji ir plāschās darbi tau-tas masas. Muitas nodoklu weidā uſ e e w e d a m à m p r e z e m, kā pahrtikas lihdselkēem, laukhaimneezibas un zitām maschinam, manufakturu, ķimikālijam u. t. t., teek uſlitas uš patehretaju maſam milſigas nodewas. Muita uſ i ſ w e d a m à m p r e z e m ūdahrdīfina ateezigā mehrā prezēs eekſchejā tirgu, kas atkal friht uš eedſihwotaju maſam. Walſt s a k z i ſ e s uš tabaku, papiroseem, fehrkozineem, tchaulitem, raugu, besalkoholiskeem dſehreeneem, wiſhneem un alkoholiskeem dſehreeneem, spiritu, tapat friht uš wiſplāſchakām patehretaju maſam.

Muitas nodewas Latvijā ir ar satru gadu milſigi kahpuschas uš augſchu. Scho paaugſtinaſhanu ir weenbalſigi iſweduſchas wiſas parlamentariſkās pariijas, eestaltot ari sozialdemokratus. Wiſas ſchis nodewas teek aprehkinatas (ſ.-d. A. Buschewitz:

"Paredsot muhsu walutas turpmalo Krishanovs") pehz selta wehrtibas. Jo eevehrojama eewedmuitas paaugstinaschana lila isdarita Satversmes Sapulzes sch. g. 15. marta un 15. aprīla seydes. Schos pa-augstina jumus beigu balsojuma peenehma arī sozial-demokrati. Tomehr scho maitu wehl augstak sa-struhweja Ringolds Kalnings, isdodams us sawu roku jcha gada wasarā jaunus eewed- un iswedmuitas tarifus.

No eewedamām prezēm muita teek nemita likhs 150 proz. un wairak no wian wehrtibas. Strahd-neku stahwollis augoschās muitas deht kluhst arween nepanesamaks. Muhsu "demokratiska" un no sozial-demokrateem pabalssitā likumdojhana ar latru gadu arween wairak paslītina strahdneku dīshwes ap-stahkus. Lai paluhkojamees, lahdas bij muitas node-was agrāk un lahdas tā sagād:

Lika aplītis prozenīs no wehrtibas

	agrāk	tagad
Jukurs	brihvi	30 %
Kweeschu milti	"	30 "
Rīksi, manna, putraimi	"	20 "
Tehja	5 %	85 "
Seepes weenlahrschās	10 "	60 "
Tabaka	10 "	85 "
Kokwilnas audumi	25 "	50 "
Zikorini	5 "	150 "
Betroleja	2 "	33 "
Silkes no muzas	5 rubli	350 rubli.

Pehz iha jounā tarifa us latru mā hrz i nu jašamalsā muitas: Kweeschu milti 8 rbl. 30 l., lafijas ūrogati, milti, 80 rbl., tehja 85 r., sahls 1 rbl. 25 kap., us weenu filki 70 kap. u. t. t. Pee šahdas laupiščanas fainmezzibas isnahk, ka latrs strahdneks il godus us eewedmuitu ween jašamalsā waldbai pahri par f e s h i t u h l s t o s h i r u b l u. Yet sawu-fahrt arī is wedmuita sadahrdstna cekšcejos

produkus. Švedmūnas tariffs aplieek ūtiru mahrzinu miltu ar 5 rbl. 60 l., mahrzian ūtvestia ar 20 rbl., ūtiru olu ar 1 rbl. 40 l., u. t. t. Tilpat leela mehrā sadahrdzinajās ari produkti eelschejā līrgū.

Leelas nastas teek ūtbrautas uš patehretajeem ari a k z i s e s weidā uš eelschsemē raschojanām prezem. Satverjmes Sapulzes sehdē 2. maria ūch. g. ūtka alzises nodewas eewehehojami paaugstinatas weenbalfigi no w i s a m frakzijam. Ūtla aplikts: sehrfōzianu ūtstite agralo 5 ūtpečku weetā ar 10 ūap., bet ahrsemju ar 20 ūap., ūtangis uš mahrzinu 4 rbl. weetā ar 8 rbl., uš anglu wiħneem nodoklis paaugstinatis preezahrtigi. Bet ūch. g. 18. maria sehdē tilpat weenbalfigi ūtla paaugstinata alzise uš ūtabalu, papiroseem u. z. Uš weenu mahrzinu ūtabalas ušlikis nodoklis no 80 līhdjs 120 rbl., un uš papiroseem par 1000 gabaleem no 50 līhdjs 450 rbl.

Nodoklis uš maiši.

Plaščas eedſihwotaju mašas pehz koalizijas waldbas nodibinasčandas ir nolluvuščas dauds gruh-takos apstahlos. Koalizijas waldiva bij ta, kura ūcha gada julijā eeweda jauno mūties tarifu. Ar ūcho administratiwā zelā ijdoto likumu waldbi a aplikuse ar n o d o k l e e m m a i ū i u n p a h r t i k u. Ūtabibas eewbedums Latvijā ir wehl eewehehojams. Apliekot ar mūlū milus, ūtans, pupas, putrainus, rihsus, ūtunes, ūtukuru u. z. pahrtikas weelas, koalizijas waldiva jo eewehehojami valstinojuſe jau ta gruhto strahdneelu ūtihwi. Par tīk, par ziļ ūtla aplikta ūtabiba un pahrtikas weelas ar mūlū, sadahrdzinajās ūtcejē ūtaukaimneezibas raschojumi. Mūita ta tad pateefi bā ir ja m a f f ā neween uš eewehesto, bet ari uš ūchepat raschoto pahrtiku. Strahdneelu ūtihwās, inteligenzēs, ūtspātajā ūtprindu un ūtspātajā ūtprindu ūtihwēs apstahlli

zaur to top wehl gruhtali. Prekščā stahwožčās wehleschanās neweens darba zilweks, ne strahdneeks, ne kālpotajs, ne semes ruhlis nedrihstī atdot sawas halsis par koalizijas partijam. Koalizija ir aplikuše darba laudis ar maišes nodokli. Tapehz nost ar koaliziju!

Ar tautas apdsirdišchanu Latvijas valsts uſtūr ſawu patstahwibū.

Weens no Latvijas valsts galveneem uſtureta-jeem ir degwihna monopolis. Latvijas valsts ir atgrieſuſes vee agrakeem ūra „monopolkas“ lai-keem. No tautas apdsirdišchanas ar ūfeli Latvi-jaſ valsts uſtūr ſawu patstahwibū. Bet tas ir ū-protami — ūchuhpiba un ūmūiba ir burschujiskas valsts pamatz. Vee tam waldiba neween ūra ne-apšinigās masas ūmūibā un politiskā atkaribā, bet ari taiſa iſdewigu „ſchepti“. Tā waldiba pate par gradu ūpīta maksā 8 rubli 30 kpl., bet pahrdod par 100 rkl. No ūchis ſcheptes waldiba tā tad pelna uſ 100 rbl. a pa lus 1105 rublus jeb 1105 pro z. Šahds weikals naw nekaſ-ziſs, kā nekihtrakā au gloscha na.

Tagad waldiba nolehnuse paseminaat degwihna zenu. Iſrahdaſ, kā degwihna patehrinsch eet atpakaļ, un lihbi ar to ūamaſinajās ari valsts eenahumi. Tautu „mihlejosčā“ koalizija tagad nahk uſ wel-niſčķās domam: ar paseminalām ūenamī pawairot dsirdišchanu un valsts eenohlumus. Tahda „val-ſtīka dsirdišchanas politika“ atrodas nesameerīnamā pretrunā ar demokratijas prinzipiem un tautas masu wajadſibam. Kulturas weetā vilſeniskā koalizija iſ-iſplata ūchuhpoſchanu. Vilſoniskā valsts buhwē ſawu nahlotni uſ tautas apdsirdišchanu. Viſe em pateeſeem demokrateem un darba tautas zihiņitajeem ir ja balſo wehleschanās pretſcho no ſeed ſigo apdsirdiſchanas politiku.

Semes ruhki Latvijā aprauti pahral smas gām nodoklu klausītam.

Bet ari lauku semes ruhki pahral zeesch sem pilsoniskās Latvijas nodoklu klausītam. Visa šī semes dalīšanas komedija saveenota ar koti daudzām gruhtibam un māssachanam. Jaunsaimnieki, nesanemdami nelābdu pabalstu no walsts, beesshi ween teek išputinati leelo māssachanu dehl. Taisni scheem jaunajem fizšēmīekeem, kureem beesshi truhkst līhdseku fāimnežības fāhīšanai, wišgruhtak nahkas nest kapitalistiskās. Latvijas išdewumus. Besrakas semes weetā tee ūkem jaunas klausītas. Brīhwibas weetā tec nonahk wehl leelakā atkaribā. Waldiba noteikuse n o m a s m a t f u par walsts fonda semju nomāschanu līhds trihs pudu rudsū no puhrweetas. Ja šī nomas nauda naw leela preeksch eedfīhwojūschanees fāimnieka, tad preeksch eesahzeja, kūram truhkst lopu un inventara, tāhda nomas māksa ir fājuhīamo. Tāhīl ilggadīge rentes mahju rentneeki, pahrnemot mahjas dīmītā, apliki ar eemāssas naudu gadskahrlejas māssas apmehros. Bet šī gadskahrtejā māksa teek nosazīta sella frankos, rehkinot 2—8 sella frankus par hektaru, t. i. 140—560 rublu par diwām puhrweetam. Ja ari šī māksa naw leela, tad tomehr waldiba nerehīnas ar agrakām rentes māssan, bet zensħas eesīst jaunus kapitalus.

Kāhīas buhs šīs gadskahrtejās nomāssas, wehl tomehr galigi naw nosazīts. Žīk gadus ilgi buhs janomāssā šī godskahrtejā nomāksa, ari wehl naw fināms. Bes tam waldiba prasa, lai pēeschīrtās fāimnežības jāwas nomāssas išdora par pužgadeem us preefshu. Šīe noteikumi naw weegli preeksch truhzigalajeem jaunsaimniekeem. Waldiba grib muīšneeleem ar tāhdejadi ewahklo naudu atlīhdīnat par atnemito semi. Muīšneeli ir gadu īmīlēcem iſſuhītīchi latveeshu semneetus. Žīgab īāti w i ūkā

waldbiba teem grib ijmakkat jaunas muhjscha rentes.

Bes tam us lauku eedsihwotajeem guldas dauds weetejo paschwaldibu nodokku. Teek usliti nodokki us semi, lopeem, bitem, sihleem lopeem, posem u. t. t. Schee daudsee nodokki w i s w a i r a f g u l f a s u f l a u k u b e s s e m n e e k e e m, f a l p e e m u n a m a t n e e k e e m. Weetejās paschwaldibas, kurās walda faimneeki, weetejos isdewumus un eestahschu uslureschanu usmel us lauku falpeem un besseneekeem. Ari weetejo paschwaldibu nodokku dreijaschana newar tilt turpmak peelaista. Nam nela naw, no ia nela newar nemt. Pagastu isdewumi jamakha faimneekam, kuri pagasta robeschās eeguhst mantu un bagatibu. Bessenneeli, falpi un amatneeki, newennu halsi par koalizijas partijam!

Burschujiskā walsts jaustur paschai burschuasijai.

Muhju losungs walsts uslureschanā war buht tilai weens: burschujiskā Latvija jaustur paschai latweeschu burschuasijai. Viņus labumus no kapitalisma un burschujiskas faimneekibas bauda tilai waldfschāschķira — burschuasija. Tai tad ari jaustur sawa walsts. Tomehr, pateizotes sozialdemokrati un waldbas sozialistu nodeivibai, viņu kopā eeschānoi ar leelgruntneeleem un kapitalisteem, burschuasijai kluwa ceļpēhjams walsts uslureschanas nastaus uswelti us pilsehti un lauku strāhdneepleem. Ispostito Latviju burschuasija grib atjaunot weenigi us proletariata rehķina. Algas jau tā nesāneids pirmslāva līhmeni, tās teik pamatinatas, dahrdība pēeaug — un tomehr burschuasijas un muhsmahju „sozialistu” noluhtli iseeit us tam, lai vijas maksaschanas nastaus usweltu strāhdneepleem.

Pilsoriiskā Latvija teek zelta zaur proletariata mehl leelalu ijsuhkščamu. Nr Satversmes Sapulzi prceßchgala teek isdarits organizēt laupi fchānas karagahjeens pret latvju dār-

h a t a u t u . Tagadejais Satversmes Sapulges
ſastahvōs ir neko neatſchīras no zara walſtā domes
ſastahvo. Kā toreiš, tā tagad viſi nodokli uſwelti
uſ plasčajām darba tautas maſam, atkal atgreesu-
ſchees apdīrīdīchanas laiki, atkal burschusija walda
ar pāhtagu rokā. Proletariata dīshīvības intereses
prāja, lai tas tīku atſwabinatz no pāhrmehrīga no-
dokli ſloga. Viſas nodokli naſtas janes burschua-
ſijai paſchāi.

Nodokli burschusijai ir nepeezēſchami, lai taħlač
uſturetu kapitala wīrlundſibū, lai paturetu ſawus
cenahlumis, lai wehl waizak eerautu profitu. Ta-
pehz burschusija ar wiſeem waras lihdſekleem uſtrāj
nodokli naſtas uſ ſrahdaſoſhām maſam. Tagadejā
momentā burschusijas loſunģis ir — uſwelt nodokli
naſtas uſ plasčajām maſam, lai paglahbtos no tu-
wojoſchā finantſchu bankrota. Bet tas noſihmē pro-
letariata wehl leelatu poſtu, wehl gruhtakuš dīshīwēs
apſtahklus. Tapehz lai pulzejamies wehleſchanās ap-
ſawn proletarijsko loſunģu: b u r ſ c h u j i ſ f à
w a l ſ t ſ j a u ſ t u r p a ſ c h a i b u r ſ c h u a ſ i j a i .
Nodokli naſtas ir janes mantigām ſchīram, kuras
weenigi eeguhiſt labumus kapitalistiſka elahxtā.

Mehs prājam neteefcho nodokli atzelschanu
uſ pāhrtikas un uſturas lihdſekleem.

Viſehtu un laulu ſrahdneelu maſam tagadejās
wehleſchanās jo ſkali un plaschi ja: zet prāſiba peha
n e t e e f c h o n o d o k l u a i z e l ſ c h a n a s u ſ
p a h r t i k a s u n u ſ t u r a s l i h d ſ e k l e e m .
Taifui tagadejās wehleſchanās ſchāi prāſibai ir loti
leela noſihmē. Ar apſlehpio neteefcho nodokli vali-
dīſibū kapitalisti un leelgrūntneeli eeguhiſt lihdſeklus
ſawas wīrlundſibas uſturaschanai. Schee neteefchee
nodokli ir tee, kuri muitas, akzīzes un monopolia
weidā ahrlahrtīgi ſadahrdīna darba maſu dīshīvi.
Neteefchee nodokli ir noteiktā ſchīru zīhua erozijs,
kuru burschusija iſleeto pret ſrahdneeleem. Iau

proletariata leelais zihnitajs Ferdinands Vassals ūsawā „Strahdneku Programā” par burschusajū iſfazījās : „Gan wina newar aiklahti paſludinat, la grib buht brihwa no nodokleem. No winas ūstudi-natais prinzip̄s parasti ūtan, la katram wajagot mālšat ūſkānā ar ūsweem eenahkumeem. Tomehr wina ūſneids, zil masakais tas eespehjams, to paſchu ūſtultatu (t. i. nodoklu ūſwelschanu uſ nemantigām ūſchikram) apslehpītā weidā z tur dalischanu teeschos un neteeschos nodoklos”. Neteeschee nodokli jo plāſchi ūſplaukuſchi Latvija. Kā lahsts darba tautai ūſguh-lees koalizijas valdības jaunisdotsais muitas tarifs. Pilsoniſla Latvija ūpā ar ūsweem pilsoniſleem ūz-ziāliſteem arween wairak attahlinas no pateſa demokratisma, no darba tautas intereschu eeveh-roſchanas.

Meteescho nodoklu atzelschana u
pahrtikas un usturas lihdsekleem —
buhtu pirmais noopeetnais solis strahdneku dsihwes
apstahllu uslaboschana. Meteeschee nodokli galvenā
kahrta gulstas uš maiši, pahrtikas lihdsekleem, ap-
gehrbu, apalveeni u. z. nepeezeesē ameem usturas lih-
dssekleem. Meteeschee nodokli ir nodokli uš tautas
kulturu, uš isgħilħibu, uš maiši. Winni atzelschana
atrodas latwju tautas kulturas un atiħstibas int-
rēsēs. Topehz weenigi strahdneku schikra pajel un
aifstahw iċċo prasibu. Weenigi apsinigee strahdneeki
zihnas par patesu brihwibu un kulturu. Prekekk
ħħawoschħas weħħeschħanās wi-seem strahdneekeem pil-
feħtās un uš laukeem jawehl weenigi kandidati, kuri
ralistiski apsolas peeprasit ne'eesho nodoklu atze scha-
nu uš pahrtikas un usturas lihdsekleem.

Mehs prasam paugstinatus nodoflus us
mantigam schiram.

Mehs prasam mantigo schliru aplischanu tagadejo nepilnigo nodolu weetā ar jauneem paangstii-
nateem nodolleent. Tagadejā zariskā tirdzneezības

un ruhpnenezibas nodoklu likuma weetā ir jaissstrahdā jauns noteiftals nodollis weilalu pelnam, kapitaleem, firdsneezibas teesibam. Ir jaceewed stingraks un noteiftals mantojuma nodollis. Tagadejais eenahkuma nodollis ir tanī siest jagroza, ta ar leelakeem nodolleem jateek apliktām augstakām kategorijām eenahkumv, b.t preefsch sematām kategorijām noteikts eksistēzes minimums lihds desmit tuhlfstoschu rubku mehnēsi, kursch swabads no nodokla. Iš gadus eenahkuma nodokla normam jateek no jauna nosazitām, atkaribā no dīshwes dahrdsibas. Tapat ir jopazel nodolli uš nekustameem ihpaschumeem un gruntsg=baleem, tomēhr nepeelaujot šcho nodolli pahrnest uš ihreneef em.

Ir jaissstrahdā jauns eenahkuma nodollis no lauku ihpaschumeem, kursch galwenā kahrtā buhtu massajams leelgruntnekeem un widejeem saimneeleem. Tāhds nodollis uš lauku eenahkumeem ir nosakams fasskanā ar ihpaschuma semes platibu, ta raschibu, sainmeeka gimenes leelumi un wina blakus eenahku=meem, dīshwo un neddīshwo inventaru u. z. Nodoklu politikai jateek wehrstai pret leelajeem kapitaleem un leelām peļnas prozentem. Walījas cestahdem ir nodolli jaeeivahz sem ar odneeziško beedribu preefsch=stīhwju kontroles. Jo stingri jaluhkojas, ta nodolli netiku no maksatajeem novelti uš patehre=ajeem, ih=rekeem un wišpahrigi uš pahrejo ūbeedribu.

Mehs prasam walījs usnēhmumi labaku išmantošanu.

Koalizijas waldiba ir stahjusēs pee walījs usnēhmumi likwidēchanas. Bet totees wina pabalīja degwihsna tezinašchanu un plaschi andelejas ar atschlaidito kroka fuseli. Walījs usnēhmumi tiek išnīzinati, bet privatais kapitals vijadi atbalstīts. Koalizijas taušaimneki un wina lihds frehjeji tagad ūveis=chas uš „privatās iniciatiwes weizināšanu”. Lat-

wijas valsts no koalizijs valdibas ir pārvehēta par privatisnehmeju plauzamo gowu. Valsts finan-
zes fabruks un strahdneeki nospeestī sem nodoklu na-
stam, bet „privata iniziatiive” rausjā selta kalmus.
Schai noseedsīgai fainmeekoschanai un laupischanai
ir jadara galē.

Mehs prāsam valsts usnēhmumu patiņeschānu,
winu pāzelīchānu un labaku ismantošchānu. Valsts
eeneahkumeem turpmāk dauds leelakā mehrā, nekā
līhds schim, ir jaatbalstas uš valsts usnēhmumu,
monopolu un regaliju eeneahkumeem. Ja valsts
usnēhmumi līhds schim naw dewuschi vajadīgos
eeneahkumus, tad tāpehž, ka wini atrodas birokrātijas
pārvaldīschānu. Sem pašchu strahdneelu wadibas
un kontroles schre usnēhmumi atmelis pāvīsam zītu
pelnu. Valsts usnēhmumu nostahdīschāna un pareīja
winu ismantošchāna pāsargās no teem iſtruhtumeem,
kurus dod birokrātīskā fainmeezība.

Mehs kategoriski prāsam degvihnā in on o-
poļa atzelschanu un tautas apbsīrdīschānas
iſbeigšchānu. Wezēe zarīšma fainmeezībz panehmeeni
neatjaunos Latviju. Tautas māsu ismantošchāna no
valsts ar frogeschānu naw peelalschāma. Turpretim
ir eewedami valsts monopolis gan zītas fain-
meezības nosareš, tomehr nepārvehrschot
schos monopolus por iſfuhkschanas līhdselli.
Iſfuhkschanas un krahpeschānas weetā wa-
jog stahtees pareīsi waditai raschoschanai un mono-
polu fainmeezībai valsts apmehros. Preteji bur-
schuosisjas un nodewigo sozialistu lojungam par
„privatas iniziatiives” pabalschānu darba tautas
māsam jaustahjas par valsts usnēhmumu eenesigaku
fainmeekoschanu, par tautas apbsīrdīschānas iſbeig-
schānu un valsts monopoliju eeweschānu zītas fain-
meezības nosareš, pee tam nostahdot schis eestahdes
sem strahdneelu kolektīwu wadibas un kontroles.

Neweena rubla armijas, polizijs, speegu
un teesu ustureščanai.

Viis leelais nodokku wairums teek isleetots bur-
schujska apspechanas aparata uslureschanai.
Strahdneku mažu stahwollis uslabosees jo leelā
mehrā, ja darba tauta atshabinaisees no milsgo no-
dokku sumu makschanas burschujiskas postahwoščas
armijas, polizijas eestahschu un agentu, politijskas
apsardses un spīzeli, un tautai naidigās teejas ustu-
reschanai. Schis darba tautu apspeedejas eestahdes
ir kā ūmirdoschs trums pee tautas meesas. Ar īcho
issdewunu strīkeshanu aīshabinaisees leeli lihdjelti
tautas isglihtibas un dīshves apstahllu pazelschanai.
Tagad wairs leelās armijas naw wajadigas. Ne-
wajaga klausitees us resnuwehderaino birgeliu pasazinam
par „freewu breszman“. Vadomju kreewijai naw
ne masala cemebla mums usbrult. Latvijas darba
mejas pratis paschas tilt galā ar ūaveem kafla
lungiem. Tapehz mums japrāja uelawejoscha armi-
jas demobilisācija un tautas apbrunošana.

Išdewumi polizijas, speegu un teesu uisturešchanai
prasa milsigus līhdsellus un nodoklis. Proletariata
interesēs nav šo apspeešanas organu uisturešchana uis
šabeebribas rehkina. Mehs prāsam šo išdewumu strik-
čhanu, tad ari komissarēs nodoklu ūogi un darba
tauta nākls zilwezīslis apstahklos. Neveena rubla
burschuašķis armijai, polizijai, speegeem un teesam!

Mehs prasam strahdneelu, bessenneelu un
semako eerednu atswabinašchanu no wiſeem
teefcheem nodolleem.

Wijas teescho noboku nastas, kuras usweltas us nemantigeem eebishwotajii slahneem, ir bes kaweschanas jaatzel. Tagadejā Latvijā strahdneeli, besseneeli un sematee eeredni atrobas nospeodoschi gruhios apstahlos. Teem pilnigi neespehjami malsat

jebkahdus teeschos nodoklus. Bes tam ari scho teescho nodoklu eenahkumeem naw nekahda leelala nosihme walsts saimneezibā. Apspeestās masas atsakas usnentees us fewi walsts organu usturefchanu. Togad, sur milfigs wairakums strahdneku nepelna pat wišsemako elſtrenzes minimumu, newar tilt peelaista wiui aplifschana ar teescheem nodokleem. Eenahkuma nodoklis ir janosala tā, fa strahdneeli, bessenneeli un semalee eeredai teek atswabinati no scha nodokla. Ir tuhlit atzelamas zara laika paleekas — galwas nandas us pasem. Ir aitwabinami no wiſcem teescheem nodokleem fa pilsehtu strahdneeli, tā ari masturigo lauzineeku masas — lalpi, amatneeli, bessenneeli.

Strahdneku deputateem parlamentā un weetejās paſchwaldibās ir kategoriski japrāsa pehz māsturigo eedſihwo-tajū atſiwa binaſchanas no wiſam teeschām nodevam, kahdā weidā tās ari neispauſtos. Nemantigajām darba māſam ſapulžes un milnos japrāsa pehz teescho nodoklu atzelschanas, zitadi newar notift muhsu dſihwes uſlaboſchana. Teescho nodoklu nomalkas ir uſleekamas us bagatojeem, pahrikuſchajeem eedſihwo-tajū ſlahneem. Mehs prāſam, lai teek atzelatas daschadas lauku ſihlās nodevas, kurās galvenā lahrtā friht us masturigeem eedſihwotajū ſlahneem. Strahdneeli un bessenneeli, prāſat, lai juhs atſiwa bina no wiſeem teescheem nodokleem!

Weetejo paſchwaldibu usturefchanu uſleekama us mantigām ſchīram.

Tahlat mehs prāſam paſchwaldibās nodoklu reorganisaziju. Paſchwaldibu usturefchanu ir jauflekt us mantigeem ſlahneem, pilſehlās us namſaimneeleem un weikalu ihpaschneeleem un us laukeem us leelsaimneeleem un widejeem saimneeleem. Strahdneelu ſchīra us wiſtingrako peepraſa nodoklu nekahrtibū

isbeigschannu weetejās paſchwaldibās. Daubſo un
daſchado noboklu weetā, kuri leelā mehrā friht taisni
us nemantigeem, ir jaeeived ſtingri noteikli nodokli
us ihpaſchumeem un uſnehmumeem. Nodokli ee nem
eewehrojamu weetu pilſehtu budſchetos, bet laufu
paſchwaldibu eenahkumi jaſtahdas weenigi no nodok-
leem, kuri teek nemti no plaschajām lauzineelu maſam.
Pilſehtās paſchwaldibu uſtureſchana ir uſleekama
weenigi us pahrikuschajeem pilſehtu eedſhwotajeem:
namſaimneekeem, weikalu un uſnehmumu ihpaſchnee-
keem, augſtaſeem eeredneem. Scho nodoklu uſlik-
ſhanā ir japeeazina arodneeziſko beedribu preeſch-
ſtahwji, kuri kontrôle atteezigo komiſju darbibu.
Tapat ari us laukeem nodoklu iſweschana japeeſdalas
besjemneku un laufſtrahdneku arodbeedribas preeſch-
ſtahwjeem. Tikai tahdā fahrtā war tikt nodroſchi-
nata pareiſa nodoklu uſlikſhana un ewahliſhana.
Wiſai weetejo nodoklu ſiſtemai jabuht ta nostahbitai,
fa nemantigā ſchliras teek pilnigi atſwabinatas no
jeblurām nodoklu naſtam paſchwaldibas eeflaſhſhu
uſtureſchanai.

Newena rubla muſchneekem par atſawinato ſemi!

Gewestās nomakſas par iſdalito muſchneeku ſemi
pateeſibā ir kontribužija no jaunajeem ſih-
ſaimneekeem par labu wāhzu muſchne-
zibaſi. Mehs prajam, fa muſchneelu, brunnenezi-
bas, baſnizu un Kloſteru ſemes atſawtnaſchanai ir
janoteek bei maſkas. Waldiba nolehmufe muſchne-
zibai par ſemi atlihdsinat. Muhsu walboschās par-
tijas, ar ta ſauzamo „ſenneku ſaweenibu“ preeſch-
galā, grib aplaimot muſchneezibū ar muhscha renti.
Ar ſchahdu reaſzionaru rižibū teek atrauii nepeeze-
ſchamee lihdſekli jaunajeem ſihſaimneekeem. Turpre-
tim muſchneezibai ſagahdati jauni kapitali wiſu
waras ſtiprinanſchanai. Nekad latwju ſihſaimneeeli
nepeekritis ſauu ſuhri gruhti ſapelnito rubli atdo-

chanai muischneezibas waras ustureshchanai. Sihlsaimneeki, pazelat sawu protesta balsi pret saweem muischneeziskeem wadoneem! Wehl now galigi nospreets, tahdas sumas dahwinas dischzilitgajeem muischneeleem. Bet waldbiba jau peedsen no jaunajeem sainmireleem naudu muischneeku fonda dibina-chanai. Ta muhsu nodewigee un pahrdewuschees partiju lideri paschu rolam suprina muhsu wezos eenaidneekus. Sihlsaimneeki, prasat, lai visas ispirkschanas un gadskahrtejas nodewas teel atzeltas! Nedobat sawas balsis par "semneku saweenibas" muischneeku draugeem, nedobat sawas balsis waldbas sozialistlu Skujeneeka un Lindina nodewigai grupai! Nebalhosat ne par weenu no pilsonistam partijam, jo tas visas stahw par muischneezibas interesem!

Mehs prasam strahdneeku schkiras kontroli pahr nodoklu politiku!

Sawas prasibas nodoklu polilikas laukla strahdneeku schkira waras iswest tilai tad, tad ta buhs eefkarojuse kontroli pahr walsts nodoklu politiku. Nei tahdas kontroles burschuafiga ar pastahwoeschas viss eefahrios pallhdsibu weenmehr eespehls nodoklus nowelt us nemantigam mašam. Lai buhtu selmiga strahdneeku schkiras kontrole nodoklu leetaks, tad tai jaipleschas ari us eewedumu un iswebumu, us raschoschanu un tirdsneezibu, us banku darbibu, us visu kapitalistisko sainmeezibu. Vispirms strahdneeleem un bessenneeleem sawas arodneeziskas beedribas ir jaustahjas ar noteiku prastbu, lai beedribas ussahlt nelawejozchi kampanju par nodoklu atzelschanu un par strahdneeku schkiras kontroli. Visiem strahdneeleem no sawam organizazijsam jaapeprasa, lai tas nelawejozchi usstahjas par nodoklu nastu nowelschanu us mantigam schkiram.

Strahdneeku arodneezisko beedribu zihniai buhs panahkumi tilai tad, ja tas ussahls zihniu ari pret

strahdneeku schäkira s ißsu h k schanu
zaur nodokleem. Blascho masu dsihwes ap-
stahlli uslobosees tilai tad, ja tilis atzelii nodokli uj
maisi, pahrtikas weelam un nepeezeeschameem preesch-
meteem, ja tilis atzelii wisi te schee nodokli us strahd-
neekem. Tas ir iswedams tilai organisetas
strahdneeku kontroles zela pahr nodokli
politiku, pahr waltsis eenahkumeem un isbewumeem.
Tapehz pazelat wehleschanas losungu par aktiu
arodneeziisko heebribu usstahschanos waltsis fajmee-
zibâ, par strahdneeku schäkiras kontroli nodokli us-
lischana!

Neweens balsi pilsoniskam partijam, kuras apkrainj tautu nodokli klansham!

Neweens strahdneeks, bessenneels un semaks ee-
rednis nedrihks aihoi jawu balsi par pilsoniskam
partijam. Tagadejais truhkums, posti un dsihwes
dahrdziba isskaidrojas ar pilsonisko partiju nodokli
politiku. Burjchusija dibina jawu labklaahjibu uj
strahdneeku un kalpoitaju semajam algam, uj lauk-
strahdneeku neaprobeschoiu ismantoschanu. Aldot
balsi pilsoniskeem kandidateem — nosihme pawcirot
nodokli nastas un dsihwes gruhtivas. Wisas pilso-
niskas partijas ir kopeji uswehluschas darba tautai
tagadejais nodokli klanshas. Ta lauzamä „semneelu“
saweeniba ir sevi peerahdjuje ka leelgrunneeku un
leelsaimneeku partiju. Wina wisu laiku sawâ presë
un Satwersmes Sapulz ir usstahjuses par nodokli
paaugstlinaschanu, par nodokli uswelschanu uj pa-
tehrelajeem un plashojam masam. Neweens fih-
saimneels lai nedod jawu balsi par scheem „semneelu“
kehrajeem un peleko leelkapitalistu aistahweem. Ta-
pat wisas pahrejäss pilsoniskas partijas ir nesaufigi
apteahwuschas darba tautu ar nepanesomam nodokli
nomalsam. Semneelu saweeniba wisu laiku ir agi-
tejuje par „preeschrozigbam laukaimneeziboi“, t. i.
leelgrunneezibai, par „sajuhtamu neteeschü nodokli“

ujwelshauu sematām schiram („Brihwā Seme“, 12. marta 1921. g.), par augstu muitas tarifu eewe-
shauu un ūsiħwes fadahrdsmašchanu.

Bet ari pilnigi isgahsees ir „demokratislais“ widus lehgeris. Ii schee paschaudsinattee tautiskee „demokratiai“, „bespartejisfee“, „darba“ un „tautas“ partijnas ir ijsrahō jüschees par melnsmitneeziskeem un tautas interesem naidigeem elementeem. Latvijas „tautisla“ walſis laikmetā wiśwairak isgahsas muhsu tautisla demokratija. Nav wairš mums ne-
kahdas demokratisas Satversmes Sapulžē, bet ir reakzionara plahpatuwe. Schee landis ir nehmuschi few algas, taifjuſchi scheptes un wiſus iſdewumus ujgahſuſchi darba tautai. Tapehz neweenas balſs pilsoniskeem awanturisteem un winu „demokratiskeem“ lihdsskrehjejem! Neweenas balſs pilsoniskām par-
tijam, kuras fewi atswabirajuschas no nodokleem ut-
tos uſlituschas nemantigeem tautas ſlahneem! No-
doklu klausham ir jaſbeidsas. Nodobat ſawas balſs weenigi par komunistu partijas eeteiskeem landi-
dateem, tad juhs buhſat brihwi no nodoklu wer-
dsibas!

Neweenas balſs sozialdemokrateem un wal-
dibas sozialisteem, jo tee eet kopā ar bur-
ſchuaſiju!

Sozialdemokrati un masineeki ar ſawu darbibu Satversmes Sapulžē ir a maflojuſchi ſewi
kā burſchuasijas peede hkkuz. Wini wiſu laiku ir gahjuſchi kopā ar niknakeem darba tautas eenaidneekeem. Schee iſbankrotejuſchee „sozialisti“ ſawā darbibā ir nostahjuſchees uſ burschuiſlaſ walſis pabalstiſhanas pozizijs. Wini wiſu laiku, bes wiſmasakā firbdapsinas pahrmetuma, ir balſo-
juſchi par pilsoniskā walſts budſchetu. Wini wiſu laiku kā ihſti patrioti ir atwehlejuſchi lihdskellus ar-
mijas un birokratiskā apspeeſhanas aparata uſture-
ſchanai. Wini, kā ihſti strahdneelu nodeweſi, ir de-

wuſchi lihdsellus polizijas, speegu un vēndu algojcha-nai. Wini ir baljojuſchi par daudſo nodoklu eemēſchanu.

Tā Satversmes Sapulzē 17. junijā 1920. gadā Fr. Menders pasinoja: "Sozialdemokratija tomehr leetoja wiſus lihdsellus un nahža ar wiſlelako pee-kahpſchanos, uſtahdīdama tihri demokratiskas pra-fibas". Schi nodewigā peekahpſchanas ir ſtiprinajuse pilſonibas waru, bet tās tihri demokratiskas pra-fibas bij tikai tuſchi wahrdi. Bet kād nahža apſpre-ſchanā paſhrgroſijumi muitas nodoklu pagaidu tarifa, tad R. Bihlmanis ī d. ſrokijsas wahrda labwehligi atſauzas: „Lilums pehz buhtibas nebuhtu noraidams, bet windā jaeenes plaschakas paſhrgroſibas". Un kād sozialdemokratu diwi preefchlikumi tika atrāditi, tad wini, kā uſtizigi pilſonibas pretimnahzeji, ween b al-figi baljoja par muitas nodewu paugſiinaschanu. Wehl dauds ziti darba tauiai naidigi likumi nodoklu laulā peenemti tifpat weenbalſigi ar sozialdemokratu un maſineeku balsim. Tā h d a n o d e w i b a mu h ſ u ſ t r a h d n e e k u k u ſ t i b a ſ w e h ſ t u r ē w e h l n e b i j r e d ſ e t a. To paſchu sozialdemokrati un maſineeki dara paſchwaldibas eestahdēs. Sowā darbībā wini wairs neko neatſchki-ras no pilſonu fungēem.

Uſtahdīdami sawā 17. junijā 1920. gadā Sa-tversmes Sapulzē nolažītā deklarācijā praſbu par muſchneku ſemju beſmaksas aſhwinaschanu, sozial-de-mokrati tomehr noklūjē, kā ſchi ſeme atdodama beſ m a k ſ a ſ b e ſ ſ e m n e e k e e m. Waldibas noſeedfigā rižiba taishni paſtahw eekſh tam, kā wina muſch-nekeem wehl naw fahkuse makſat, bet no ſ au-n-ſ a i m n e e k e e m ſ e m e ſ i ſ m a k ſ a ſ n a u d a ſ ja u p e e d ſ e n. Minetā deklarācijā gan teek praſits pehz manotschanas un ihpaſchuma nodokleem, bet ne puſchpļiſta wahrda naw fazits par strahd-neku aſhwabinaschanu no paſhmehrigām naſtam un tagadejās nodoklu politikas groſſchanu. Sawā

deßlarazija sozialdemokrati pae et
fluſu zeeſchot garan ſwarigakam
jauiajumam, strahdneeku iſſuhlfchanai
zaur nodolleem, un neuſſtahda ne-
fahdas prafibas nodolklu laukā,
furās nahtu par labu darba
tauti a.i. Tahda ir sozialdemokratu un masineelu
nodewigā rīhžiba. Neveens strahdneeſs, besseneels,
ſemaks klopotajs, neveena ſtrahdneeze un intelligenta
darbineeze nedrihſt aidot ſaiwas balsis par ſcheem
katru demokratisku ſajuhju ſaudejuſchrem politiskeem
awanturisteem un nodewejeem!

Zihna pret nodolklu klauſham japhahrwehrſch zihna pret burschuasijsas wirſkundſibu.

Nodolklu klauſhas ir burschuasijsas wirſkundſibas
ſtuhrakmens. Burschuasijsa un pelela baroniba dibina
ſaiwu waru uſ darba tautas iſſuhlfchanu. Šelmiga
zihna pret nodolklu klauſham buhs panahkma tilai
tad, ja uſbrukums tilks wehrſis pret wiſu burschu-
jiſlo iſſuhlfchanas kahrtibn. Gruhtā ildeenas zihna
ir jaorganisē weenota proletariata fronte pret bur-
ſchujisko wirſkundſibu. Schi wirſkundſiba ir jo ne-
ſehehliga taisni pehžlara gados, lab burschujiſkai
iſſuhlfchanai un nodolklu laupiſchanai naw robeschu.
Pret ſcho nodolklu politiku strahdneeku ſchikrai ir
jaußahk wiſenergiſka ſihnas lampantijs, jo ta ap-
draud proletariata eſſitenzi.

Muhsinahju sozialdemokrati un masineeki andele-
jas ar burschuasijsu, zil leela data tai jaufremas no
„wiſai tautai ſopeji nesamām” nodolklu makſascha-
nan. Wini nezihnas pret pascheem ſcheem nodolleem,
het tilai ſauļejas par dascheem paragrafeem. Tah-
deem pauehmeeneem newar tilt westa ſelmiga zihna
pret nodolklu nastam. Ur andeleschanos newar tilt
atſwabinata strahdneeku ſchtira no nodolklu juhga.
Zihna pret ſcho juhgu mums ir japhahrwehrſch par

politisku māju zīhnu pret kapitalismu, pret burschusisko virskundību. Tātai tad mehē ūsneegsim ušwaru un atšķabināsimēs no nodoklu saturaugam. Iedīnas zīhni ir arveen jašaistis ar māju nākotnes ušdewumeem, šķīdīnas zīhnas mums ir jawada uš leelo sāzīalo revolužiju par Pādomju Latviju. Savā iedīnas darbā parlamentā un weetejās pašcīvaldībās mehē pēc likumprojektem nākšķīm līgā ar konkreitem preeskīlīumeem, kā nodoklu nāstas pārnest uš mantīgam šķīram, kā vislabak pasargat strāhdajoschās masas no posto un neboklu mākslīchanam. Bet mehē sakām: zīhna buhs ķēmīga tikai tad, ja masas īzelīces politiskā uſtāhīchanā, ja reižē viedīm zīhnu pret visu kapitalistisko sābeedribu. Zīhna pret nodoklu slogeem jāpārvehrīch revoluzionārā māju zīhnu pret kapitalismu, par pateesi brihvju darba Latviju.

Balsojat visi weenigi par komunistu partijas eeteitsteem kandidateem!

No visā eepreeskīsazītā mums ir skaidra komunistiskās partijas pozīcija nodoklu jautājumā. Komunisti ir nesameerinami burschusiskās virskundības eenaīdneki. Vini neelāsīcas nelahdā andelē ar pilsoniskiem kapitalisteem. Komunisti vītur, kur ween eespehjamis, uſtāhīces par nodoklu nāstas uſlīšchanu uš mantīgam šķīram, viņi visus savus speklus seedos nemantigo māju aīsstāhwēshānai. Tagadejā Latvija ir burschusiskās šķīru valsts, un tapehž komunisti nebalsos par burschusiskās valsts būdschteem. Valsts išdewumu nobalanēshānai jateik išdarītai uš pārīlikuscho slāhnu rehkina. Komunisti tapehž nepeeedalas „positīvā” kapitalisma atjaunošchanas darbā, bet redī pateesi positiwu darbu tikai eelsītam, lai eerobeshotu kapitala waru, lai uſkrautu burschusiskajai visus valsts išdewumus un aīsstāhwētu masas no iſjuhīšanas zaur nodokleem.

Muhu darbiba newar aprobeshotees ar parlamētu. Mums ahrpus ta jašauz masas zihna pret burschujislo nodoklu kara gahjeen. Komunisti aizina masas zihnitees pret wižem nodokleem, kuri liht us darba algu un nepeszeeschameem usturoš lihdsekleem. Komunisti neelaidisees, ka sozialdemokrati un masineek, nečahdos parlamentarislos iſlihgumos ar burschuaſiju, kad ſihlumos iſdora pahtla bojumus, bet usturas lihdsekti teel ſadahrdfinati par 30—150 prozentem un wairak. Nodokli ir wiſas burschuaſijas waras awoli. Schos awotus mums wajag aisdambet, neweenu rubli burschuaſijas wirſundſibas ſtiprinachanai! Atmemot nodokli eenehnumus, mehs atnehmam burschuaſijai wiſas weru. Čapehz balſojat wiſi kā weens par komunistu partijs eeteitkeem kandibateem, par noruhditeem un paſchaisleedſigeem darba tautas zihnitajeem. Stahjatees wehleschanu kampanija ar ſaweeim ſchiru zihnas loſungeem:

Nelahdus teefchus nodoklus uſtrahdneeleem un nemantigam maſam!

Wiſu neteefchonodoklu atzelſchanu uſ pahtrikas un usturas lihdsekleem!

Wiſas nodoklu nastas walſt uſtureſchanai janes mantigam ſchiram!

030005650

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309065260

[40]

Nº 18